

Decyzja
Prezydium KK
nr 191/25

ws. projektu rozporządzenia MFiG w sprawie szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest (nr 39 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki).

Na wstępie pragniemy podkreślić, że projekt rozporządzenia w sposób istotny wzmacnia standardy planowania prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w porównaniu z dotychczas obowiązującymi przepisami. Wysoki poziom szczegółowości planu, obejmujący ocenę stanu technicznego wyrobów, organizację pracy, środki ochrony, procedury dekontaminacji oraz monitoring stężeń włókien azbestu, należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia prewencji zawodowej.

Jednocześnie, mając na uwadze, że plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest stanowi kluczowy dokument bezpieczeństwa pracy, przedstawiamy poniższe uwagi, których celem jest wzmocnienie jego praktycznej skuteczności.

1. Aktualizacja planu w przypadku zmiany warunków pracy

Projekt rozporządzenia nie wskazuje wprost obowiązku aktualizacji planu w przypadku istotnej zmiany warunków wykonywania prac, takich jak zmiana technologii, zakresu robót, ujawnienie wyrobów w stanie gorszym niż pierwotnie zakładany czy wystąpienie zdarzeń awaryjnych. W ocenie strony pracowniczej może to prowadzić do realizacji prac w oparciu o nieaktualne założenia bezpieczeństwa.

Zasadne jest zatem uzupełnienie projektu o jednoznaczny obowiązek aktualizacji planu w przypadku każdej istotnej zmiany warunków pracy lub poziomu narażenia na działanie azbestu.

2. Forma i zakres zapoznania pracowników z planem

Projekt nie precyzuje w sposób jednoznaczny formy ani minimalnego zakresu zapoznania pracowników z treścią planu. W praktyce istnieje ryzyko, że plan pozostanie

dokumentem formalnym, wykorzystywanym głównie na potrzeby organów nadzoru, bez realnego przełożenia na świadomość zagrożeń wśród osób wykonujących prace.

Z punktu widzenia ochrony zdrowia zasadne jest doprecyzowanie, że osoby wykonujące prace związane z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest powinny być zapoznane z planem w sposób udokumentowany, przed rozpoczęciem prac, w zakresie niezbędnym do bezpiecznego wykonywania powierzonych czynności.

3. Rola przedstawicieli pracowników i społecznej inspekcji pracy

Projekt rozporządzenia nie odnosi się do roli przedstawicieli pracowników, w tym społecznej inspekcji pracy, w procesie tworzenia, aktualizacji oraz kontroli realizacji planu. Tymczasem plan ten stanowi centralny dokument organizacji bezpiecznej pracy w warunkach narażenia na azbest.

W celu wzmocnienia społecznego nadzoru nad bezpieczeństwem pracy zasadne jest rozważenie wskazania, że plan powinien być udostępniany przedstawicielom pracowników oraz społecznej inspekcji pracy w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

4. Powiązanie planu z monitorowaniem narażenia pracowników

Projekt szczegółowo reguluje kwestie pomiarów stężeń włókien azbestu, jednak nie wskazuje wprost, że wyniki tych pomiarów powinny stanowić podstawę bieżącej oceny narażenia pracowników oraz ewentualnej modyfikacji organizacji pracy i środków ochrony.

Zasadne jest doprecyzowanie, że wyniki pomiarów stężeń włókien azbestu powinny być uwzględniane przy aktualizacji planu oraz przy podejmowaniu decyzji dotyczących organizacji pracy, w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia osób narażonych.

Podsumowując, przedstawione uwagi nie kwestionują zasadniczego celu projektu ani wysokiego poziomu szczegółowości proponowanych rozwiązań, lecz zmierzają do zapewnienia, aby plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest był dokumentem realnie wspierającym ochronę pracowników, a nie wyłącznie narzędziem formalnym.

Gdańsk, 30 grudnia 2025 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”
Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz